

ХАНС КРИСТИАН АНДЕРСЕН ОХЛЮВЪТ И РОЗОВИЯТ ХРАСТ

Превод от датски: Светослав Минков, —

chitanka.info

Градината беше оградена с лешников плет, зад който се простираха поля и ливади с крави и овце. В градината растеше розов храст, цял покрит с цветове, а под него седеше един охлюв, който мислеше за много важни неща или, с други думи, мислеше за себе си.

— Почакайте малко, дайте ми само срок! — говореше охлювът. — Когато ми дойде времето, от мене ще има повече полза, отколкото от лешника, от кравите и от овцете! Ще видите, че аз ще дам нещо по-важно от рози, лешници и мляко.

— Аз очаквам много от вас! — каза розовият храст. — Смя ли да ви попитам кога ще ви дойде времето?

— Няма защо да се бърза! — отвърна охлювът. — Наистина, чудно ми се вижда вашето нетърпение! От туй не ще стане никому ни по-топло, ни по-студено.

На следната година охлювът се приличаше на слънцето — на същото място под розовия храст, който се бе разделенил отново и бе покрит с нови свежи цветове. Охлювът се измъкна до половина из къщичката си, размърда рогчетата си и пак ги скри.

— Всичко е както миналата година! — рече охлювът. — Не е направена нито крачка напред! По розовия храст продължават да цъфтят рози, по-далеч от туй, изглежда, той не може да отиде.

Минаха лятото и есента. По розовия храст цъфтяха все нови и нови рози, докато падна сняг и настъпи влажно, студено време. Тогава той се наведе съвсем ниско, а охлювът се зарови цял в земята.

Започна нова година. Храстът се покри с нови рози. Показа се и охлювът.

— Сега вече вие сте стар розов храст! — каза охлювът. — Скоро ще трябва да се оттеглите на пълна почивка. Вие дадохте на света всичко, каквото имахте в себе си. Доколко то беше ценно — това, разбира се, е друг въпрос, за който аз мисля понякога. Във всеки случай за мен е ясно и несъмнено едно: че вие нищо не сте направили за своето вътрешно развитие. Иначе от вас би излязло нещо друго. Как ще оправдаете поведението си? Скоро вие ще се превърнете в проста пръчка. Разбирате ли какво ви говоря?

— Вие ме плашите! — рече розовият храст. — За туй не съм мислил нито веднъж.

— Така е. Изглежда, вие не обичате да се измъчвате с размишления. Опитайте ли се поне веднъж да си разясните защо

цъфтите и как става самото това цъфтене — защо е тъй, а не иначе?

— Не! — отвърна розовият храст. — Аз цъфтя, защото не мога да не цъфтя. Слънцето ми свети и ме грее, въздухът ми лъха прохлада, аз пия чиста роса и укрепителен дъжд — аз дишам и живея! От земята преливат в мен животворни сили, аз чувствавам всяка минута прилив на ново, все по-голямо щастие — затова именно трябва да цъфтя непрекъснато. Такъв е моят живот, иначе аз не мога да живея.

— Вие водите много спокоен живот! — каза охлювът.

— О, да. На мен е дадено всичко! — рече розовият храст. — Ала вам е дадено още повече! Вие сте от ония дълбокомислещи същества, които смайват целия свят.

— За туй мисля най-малко! — каза охлювът. — Свят? Какво ме интересува светът? За какво ми е той? Достатъчно ми е това, което имам в себе си.

— Но мигар всички ние тук, на земята, не трябва да даваме на другите най-хубавото, което имаме в себе си, и да вършим за тях всичко, каквото можем? Разбира се, аз мога да им давам само рози! Но вие, който сте тъй богато надарен, какво дадохте на света? Какво ще му дадете?

— Какво съм му дал и какво ще му дам? Плюя аз на целия ваш свят! Той не струва и пукната пара и не ми влиза в работата да се занимавам с него. Вие цъфтете и давайте рози, колкото си искате — и без туй нищо повече не ще можете да направите. Нека лешникът дава лешници, а кравите и овцете — мляко. Всеки си има своя публика. Моята публика пък е в мен самия. Аз ще се затворя в себе си и няма да се интересувам ни най-малко от околния свят.

И като каза това, охлювът влезе в къщицата си и я залепи.

— Колко тъжно е това! — рече розовият храст. — Ето, въпреки желанието си аз не мога да се затворя в себе си! Аз трябва да бъда постоянно на показ и да давам цветя. Поне да бяха те дълготрайни! А те окапват тъй бързо и вятърът разнося листицата им. Впрочем аз видях веднъж как една от моите рози бе сложена в някаква книга, друга окичи гърдите на едно младо момиче, а трета бе целуната радостно от една детска устица. Всичко туй ми беше тъй приятно и ми достави такава наслада! Това са моите спомени, това е моят живот!

И розовият храст продължаваше да цъфти в своята невинност, а охлювът бездействуваше в къщицата си. Той нямаше никаква работа

със света.

Минаха много години.

Охлювът се превърна в прах, розовият храст — също. Дори розата, скрита за спомен в книгата, се разпадна на прах, ала в градината цъфтяха нови розови храсти и се раждаха нови охлюви. И тия нови охлюви се криеха също в къщиците си и плюеха на всичко, защото не искаха да се занимават с околния свят.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.